

UIT DE SCHRIFT

Wij kunnen.

.... Kunt gij den drinkbeker drinken, dien ik drink, en met den doop gedoopt worden, waar ik mee gedoopt word? En zij zeiden tot Hem: Wij kunnen....

Mark. 10:38-39.

Jezus had voor de derde maal Zijn lijden en sterven aangekondigd, en het nu toch wel heel duidelijk en ondubbelzinnig gezegd, dat Hij den overpriesters en den Schriftgeleerden moest overgeleverd worden; dat zij Hem ter dood zouden veroordeelen; en Hem den heidenen overleveren; en Hem bespotten; en Hem geeselen; en Hem bespuwen; en Hem dooden; en dat Hij ten derde dage weer zou opstaan.

Maar de discipelen bleven zoozeer in hun eigen gedachtengang besloten, dat zij, nu ja, wel geloofden, dat er eenige moeite zou komen, doch dat Jezus daardoorheen dan thans toch spoedig tot Zijn Koninklijke heerlijkheid zou geraken, en Zijn Koninkrijk in Israël zou oprichten. Jezus zag tegen het lijden en strijden, tegen de crisis, die noodzakelijk aan de vestiging van Zijn rijk vooraf moest gaan, wel zeer op; maar zij, de discipelen, geloofden te vast aan Jezus' Messianiteit dan dat hun dit alles zorg kon baren. Daar kwamen ze wel doorheen; en dan kwam het Koninkrijk van Christus! Hij zou spoedig overwinnen, en dan was alle lijden voorbij.

In dezen gedachtengang is het wel te verstaan, dat Jacobus en Johannes het meer de moeite waard achtten, met Jezus te gaan spreken over Zijn komende heerlijkheid dan over de daaraan voorafgaande, kortstondige geboorteweef van Zijn Koninkrijk, die met enkele dagen overwonnen zouden zijn. Trouwens, wat Jezus van Zijn lijden en sterven zei, hebben ze tot het einde toe niet letterlijk opgevat, maar Oostersch-illustratief verstaan: door lijden tot heerlijkheid; door smaad tot eer; door sterven tot opstanding; door den ondergang tot den opgang.

Jezus wijst de geloovige, zij het nog dwalende, vragers om de eereplaatsen in Zijn Koninkrijk dan ook niet streng terug, maar wijst hen lankmoedig terecht. „Gij weet niet, wat gij begeert”. Tot de heerschappij in Zijn Koninkrijk komt men alleen langs den weg van lijden en sterven. Dat geldt voor Jezus-Zelf allereerst. Maar dat geldt ook voor hen. „Kunt gij den drinkbeker drinken, dien ik drink, en met den doop gedoopt worden, waar ik mee gedoopt word?”

Zoo verkondigt Jezus wéér Zijn lijden en sterven. Nu in beeld. In aansluiting bij de gedachtensfeer der discipelen. Hij spreekt van den drinkbeker des lijdens, en van den doop des doods. Kunnen ze daaraan deelnemen? Kunnen ze met Hem lijden en met Hem sterven? Dit is de éérste vraag. Daarna pas kan de vraag aan de orde komen naar de eereplaatsen in het Koninkrijk. Dat is iets van de toekomst. Maar het gaat nu om de vraag, of ze met Jezus kunnen lijden en sterven.

De discipelen hebben op die vraag, met vreugdevol vertrouwen, in de kracht van hun geloof in en hun liefde tot Jezus, aanstonds vrijmoedig geantwoord: „Wij kunnen”. Daar twijfelen ze niet aan. Nu noch later. „Petrus zeide tot Hem: Al moest ik ook met U sterven, zoo zal ik U geenszins verloochenen! Desgelijks zeiden ook al de discipelen”, Matth. 26:35. Ze waren Jezus volkomen toegewijd. Ze kenden alleen de draagkracht van hun woorden niet. Ze zouden er straks niet aan kunnen be-antwoorden. En toch wijst Jezus hen daar nu niet op, maar voorzegt hun, integendeel, dat zij metterdaad Zijn lijdensbeker zullen drinken en Zijn doopsdoopt zullen ondergaan. Maar daár moesten ze dan thans ook mee bezig zijn: met het lijden en sterven van Christus en de Zijnen; en dat andere, het zitten aan Zijn rechter- en linkerhand, komt dan later wel, voor wien het bereid is. Dat is geen zaak van Jezus in Zijn vernedering.

Kinderen des Koninkrijks moeten hier op aarde niet uit zijn op heerschappij voeren, en macht uitoefenen over elkander, maar op het elkander dienen, en voor elkander leven; „want ook de Zoon des Menschen is niet gekomen, om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen”. Dat moeten Jezus' discipelen léeren uit Zijn lijden en sterven. Daarom moeten ze daar niet maar overheen gaan, maar dat voor alles leeren verstaan; en dan... Hem volgen. Dat is tweéerlei, waar ze nu mee moeten bezig zijn.

Door de genade des Evangelies zijn wij nu, onder de leiding des Geestes, veel verder gekomen in het verstaan van het lijden en sterven van Christus dan het hier den discipelen nog mogelijk was. Toch raken we daar nooit over uitgedacht, en zijn ons de lijdensweken zeer noodig om ons daarbij weer, elk jaar opnieuw, afzonderlijk te bepalen. Dat lijden was dienen. Het geschiedde (dat is de beteekenis van het hier gebezigde woord) om óns te dienen. Jezus stelt Zich daarmee in persoonlijke dienstverhouding tot ons, en dient ons met dat-

gene, waarmee nooit iemand anders ons dienen kan; met de verzoening met God; en met het eeuwige leven. Maar daarvoor moest Hij dienen; den drinkbeker des lijdens drinken en met den doop des doods gedoopt worden. Hij schrok er niet voor terug, maar heeft ons Zijn liefdedienst bewezen tot het einde, tot de volbrenging, tot den dood, totdat Hij Zijn ziel gegeven had tot een rantsoen voor velen.

Daar moeten we in deze weken vóór alles mee bezig zijn: Jezus diende ons, uit vrije genade, in volheid van liefde, met al Zijn lijden en sterven. Het was alles voor ons. Daar moeten we eenvoudig, geloovig, biddend mee bezig zijn. We moeten het niet moeilijk maken. Ook niet zeer ingewikkeld, en voor velen onverstaaenbaar. Maar eenvoudig. Zoo sober als Jezus het hier zei. Vooral in onzen tijd, die zwaar is van problemen, en moeizaam van denken. We worden zoo moe. Laten we althans rusten bij het kruis. En stil zijn. En zalig.

Dan worden ze weer sterk. Zeer sterk. Door de gemeenschap met Christus, in Zijn lijden en sterven. Stille, sterke, blijde geloofsgemeenschap. Bij Gods Woord. Dan leeren we ook het tweede: met Hem te lijden en met Hem te sterven; dienst en overgave.

De discipelen zeiden zoo gemakkelijk: „Wij kunnen”; en ze meenden het goed en oprecht; maar stonden later beschaamd, toen het er op aankwam. „Toen vluchtten al de discipelen, Hem verlatende”, Matth. 26:56.

Als we hebben leeren verstaan wat lijden en sterven met Christus is, zooals de discipelen dat later verstonden, zeggen we alleen in de levende gemeenschap met Christus: „wij kunnen”. En inderdaad kunnen we dan. Maar dan ook alleen.

Dienen; steeds maar weer dienen; dienaar zijn; aller dienstknecht zijn; het is een ergernis en een dwaasheid, een onmogelijkheid en onwerkelijkheid, voor degenen, die buiten Christus zijn. En dat geldt ook van de overgave, de zelfverloochening, de opoffering, het zichzelf verliezen. Men kant er zich tegen, en men gaat het schelden in onzen tijd. Het gaat dan ook in tegen al wat de natuurlijke mensch zoekt en bedoelt. Maar als we de vrucht van het lijden en sterven van Christus ontvangen, is het mogelijk te zeggen: „wij kunnen”.

Wij moeten daar nu mee bezig zijn. Als de discipelen; en méér dan zij. Het moet bij ons zijn en in ons zijn. Wij moeten het toepassen en betrachten. En telkens weer zeggen, in den diepsten zin: „wij kunnen”. Zalig dan, als we het ook doen. Heel eenvoudig. Zeer praktisch. Dageelijks. Zonder omhaal. In eenvoudige geloofsgehoorzaamheid. Daar is behoefte aan. We snakken er naar. Dat is het leven. Ten diepste: het leven van Christus. „Ik ben met Christus gekruisigd; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij”.

E. V.

A. R.

KERKELUK LEVEN

De kerken in Synode saamgekomen. (VII.)

Het beginsel en ideaal van „de kerken in Synode saamgekomen” kan iets beter tot uitwerking komen wanneer hetgeen ter Synode behandeld moet worden, tevoren door de kerkeraden en op de classicale en particuliere-synodale vergaderingen en door de pers besproken wordt, en daartoe vroeg genoeg aan de kerken wordt bekend gemaakt en toegezonden (rapporten), en wanneer zooveel mogelijk telkens andere dienaren des Woords en ouderlingen naar de particuliere en generale Synodes worden gedeputeerd; doch ook nog op eene andere wijze.

Nu gaan gewoonlijk twee afgevaardigden eener kerk ter Classis, vier ter particuliere, en ook vier ter generale Synode. Deze getallen moeten vermeerderd worden. En dit kan op deze wijze, dat door wijziging der Kerken-ordening bepaald wordt, dat van elke kerk drie ambtsdragers ter Classis afgevaardigd worden, een dienaar des Woords en twee ouderlingen; dat vervolgens elke Classis zes personen ter particuliere Synode deputeert, drie predikanten en drie ouderlingen; en dat voorts elke particuliere Synode acht ambtsdragers ter generale Synode zendt, vier dienaren des Woords en vier ouderlingen.

Daarbij dienen de Classes dan in den regel niet meer dan tien kerken te omvatten. Dit zou tot eene gedeeltelijk andere Classisindeling moeten leiden. Natuurlijk zou dit wat overleg kunnen vorderen, en aanvankelijk ook wel hier en daar wat moeilijkheden kunnen geven. Maar elke overgang brengt gemeenlijk zoo iets mee. Allengs zou dit dan wel in orde komen. Er kwamen dan een aantal Classes bij. In Groningen zouden het dan 8 à 9 Classes worden, in plaats van nu 6. In Friesland N.G. 7 in stee van nu 5, en evenzoo in Friesland Z.G., in Drente bleef het getal hetzelfde, in Overijsel werd het 5, terwijl het nu 4 is, in Gelderland 6 à 7, in plaats van nu 5, in Utrecht 4, nu 3, in Noord-Holland 7 à 8, nu 6, in Zuid-Holland N.G. 6, nu 4, in Zuid-Holland Z.G. 8, nu 6, in Zeeland bleef het 5, en in Noord-Brabant en Limburg 3.

Thans is het aantal Classes onzer kerken in Neder-

land (dus Duitschland, Zuid-Amerika, Indië niet meegerekend) 56, en dan werd het 70 of iets meer.

De classicale vergaderingen zouden dan bij 10 kerken, uit $10 \times 3 = 30$ stemhebbende leden bestaan, de particuliere Synode in Groningen uit $8 \times 9 \times 6 = 48$ à 54 leden,

en die in Friesland N.G. uit $7 \times 6 = 42$, en zoo ook die in Friesland Z.G., en die in Drente uit $4 \times 6 = 24$, die in Overijsel uit $5 \times 6 = 30$, die in Gelderland uit $6 \times 7 \times 6 = 36$ à 42, die in Utrecht uit $4 \times 6 = 24$, die in Noord-Holland uit $7 \times 8 \times 6 = 42$ à 48, die in Zuid-Holland N.G. uit $6 \times 6 = 36$, die in Zuid-Holland Z.G. uit $8 \times 6 = 48$, die in Zeeland uit $5 \times 6 = 30$, en die in Noord-Brabant en Limburg uit $3 \times 6 = 18$ leden.

Dit bracht het aantal naar de Classesvergaderingen gezonden op $70 \times 73 \times 3 = 210$ à 219, en dat naar de particuliere Synodes op $70 \times 73 \times 6 = 420$ à 438.

Ter generale Synode werden dan afgevaardigd uit ons land 12×8 ambtsdragers, is 96 leden met keurstem.

Dit zou een aanmerkelijk grooter aantal ambtsdragers telken keer aan classcalen en synodalen arbeid doen meewerken, en het „de kerken in Synode saamgekomen” beter zijn recht doen verkrijgen, en te meer, wanneer dan, naar tevoren gezegd werd, iederen keer zoo veel doenlijk andere personen naar Classis en Synode werden gedeputeerd.

Ten aanzien ook bijzonder van de generale Synodes zou hierin bovendien dit voordeel gelegen zijn, dat het aantal commissies, dat gevormd wordt om groepswijze de te behandelen zaken zich ter voorbereiding te zien toegewezen, aanzienlijk grooter kon zijn, en dat elke commissie een kleiner aantal stukken ter voorstudie of voorbereiding kreeg, en de zaken eventueel degelijker kon bestudeeren. Zijn er nu uit ons land 12×4 afgevaardigden ter generale Synode, dan werd dit getal verdubbeld, 12×8 , wat dus voor commissievorming en arbeidsverdeling eene groote verbetering zou geven. En de Synodeleden zouden dan ook meer gelegenheid hebben om kennis te nemen van wat in de andere commissies ter voorbereiding behandeld wordt.

Bij het bovenstaande ware nog eene verbetering mogelijk, die ook een ander euvel zou wegnemen. Men klaagt n.l. wel eens hierover, dat groote kerken met een betrekkelijk groot getal dienaren des Woords en andere ambtsdragers en leden, ook maar twee stemhebbende leden ter classicale vergadering afvaardigen, niet meer dan de kleinste kerk. En er wordt soms voorgesteld of op aangedrongen, dat deze groote kerken een grooter aantal leden ter Classisvergadering zouden mogen afvaardigen. Doch het verdient geene aanbeveling, in het kerkelijke den weg van de evenredige tegenwoordiging in te slaan, en de regeling der gemeenschappelijke zaken en onderlinge verhoudingen door het getal te laten bepalen. Want wanneer men eenmaal daarmee begon, waar zou het eind zijn! Daargelaten ook nog het principe zelf.

Maar de groote kerken zelve kunnen hier verandering en verbetering brengen. Laten zij overgaan tot splitsing, hetzij in onderling geheel zelfstandige kerken of wijkkerken, hetzij op eene wijze, dat zij onderling inzake kerkgebouwen en finantiën en mogelijke andere zaken nog eenigen nauweren band aan elkander behouden. Dan zoude elk dezer kerken drie afgevaardigden ter Classis kunnen zenden, en heel deze tegenwoordige toestand inzake vertegenwoordiging ter Classis ware weggenomen.

Wij moeten ook in dezen het euvel zien, waar het zit, en dus het daar wegnemen, maar niet dat euvel over het hoofd zien of laten zitten, om andere gevaarlijke uitwegen ter verhelping in te slaan.

Deze kerkplitsing zou natuurlijk weer vermeerdering van aantal Classes ten gevolge kunnen hebben, en zoo ook weer vermeerdering van afgevaardigden naar particuliere Synodes.

„De kerken in Synode saamgekomen” kon door een en ander iets beter zijn recht erlangen.

S. GREIJNDANUS.

Het pensioen naar Art. 13 onzer Kerkenordening.

II.

De malaise. — Een regeling der financiering baat niet. — Herziening der berekening noodig. — De letter van art. 13.

De groeiende lasten van art. 13 te dragen viel den kerken te zwaarder, omdat met het steeds maar uitzetten der getallen gepaard ging de teistering van de bronnen der kerkelijke inkomsten door de economische malaise.

In '23 waren er 70 emeriti; in '38 honderd meer (167).

Neemt men aan, dat om 1930 de gevolgen van de crisis in alle lagen der bevolking getast konden worden, dan verstaat men, hoe de nood dwong om naar maatregelen om te zien; de kortingen konden niet uitblijven.

Maar in deze kortingen is de crisis verdisconteerd. Er zijn aldus ook onder de emeriti en de predikants-weduwen crisis-slachtoffers gekomen.

De ondragelijkheid der lasten mag men dus aan de conjunctuur niet wijten. De gebruikelijke crisis-bezuinigingsmaatregelen zijn genomen!

Toch hebben de maatregelen niet gebaat. Let wel, ze waren finantieel doeltreffend. Ze bespaarden — deze kortingen — in 1936 aan de kerken een halve tot ruim; het eigenlijke bedrag der pensioenen was toen

Doch de van het gerialmaatr was het pmentenbes en zonder andere cijf gekregen. der pensioe

Zoodra ging gevee zocht naar die de bez

De syno kerken op verantwo Prof. Ru

aan, waarl kerken hum steunen bij dan eene

behalve eem kant het weduwen c echter geem het bedoel

kerk mag kerken. In toe steeds ling oor

Elders w af; de onde zwang — in 1923 ge

ciale reaso landelijke Maar oo

maatregelen En deze ning vorm

Terloops over de bes Die van gedrukt de

vooral de gedwongen der groote Bij deze

van kerken overten om betalen. Ie

en omgesl hen of in den omslag gevormd d

kerk draag Deze reg iedere vera met den

verschaf w droom van de gezame

noodig ma Maar d wonderlijke

slagen of het risico-wiskunatig

op deze w de kerkelij risico-ber

in zicht zo betalende behoefte a

heeft van of hij een fong of ou

is — het die zijn ke belang voo

komen kar worden ge Het ster

Hun risico klein. He zij op gell

vermogen kerken de samen me

bedragen - ouderhood kerkelijk

niet op te identiek n werd de v